JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO
(IDARA KUU YA MAENDELEO YA JAMII)

MWONGOZO WA MAJUKUMU YA WATAALAM WA MAENDELEO YA JAMII KATIKA SEKRETARIETI ZA MIKOA NA MAMLAKA ZA SERIKALI ZA MITAA

JANUARI, 2019

Yaliyomo

DIBAJI .... (i)

1.0 UTANGULIZI 1

2.0 MAUDHUI YA MWONGOZO 2

3.0 UMUHIMU WA MWONGOZO 2

4.0 LENGO LA MWONGOZO 3

4.1 Malengo Mahsusi 3

5.0 MAJUKUMU NA WAJIBU WA WATAALAM WA MAENDELEO YA JAMII 3

5.1 Majukumu ya Jumla Wataalam wa Maendeleo ya Jamii 4

5.1.1 Kushirikisha Jamii katika kuainisha fursa na changamoto zinazoikabili ili kulijiletea Maendeleo 4

5.1.2 Kuelimisha Jamii kuondokana na Fikra, Imani, Mila, Desturi na Tamaduni Zinazokinzana na Maendeleo 4

5.1.3 Kushirikisha Jamii katika Kuwaunganisha na Kuwawezesha makundi Maalum katika fursa na Mchakato wa Maendeleo ili kuinua ustawi wao ... 5

5.1.4 Kuratibu Utekelezaji na Uzingatiaji wa Masuala ya Jinsia Katika Programu na Mipango ya Maendeleo Katika Sekta Mbalimbali 5

5.1.5 Kujenga Uwezo Kwa Viongozi wa Halmashauri za Vijiji/Mitaa na Serikali za Mitaa juu ya dhana ya Utawala Bora 6

5.1.6 Kuwezesha Jamii Kutumia Fursa ya Sera za Kisekta na Mikakati yake katika Kujiletea Maendeleo. 6

5.1.7 Kuwezesha Wananchi Kunufaika na Fursa za Kiuchumi 7

5.1.8 Kuwezesha Jamii Kutekeleza Haki na Malezi ya Mtoto 7

5.1.9 Kuwezesha Usajili, Kuratibu na Ufuatiliaji wa Mashirika Yasiyo ya Kiserikali 9

5.1.10 Kuwezesha Jamii Kutambua, Kuanisha na Kuzuia Migogoro inayoathiri Maendeleo katika Jamii 9

5.1.11 Kuratibu na Kuhamasisha Ushiriki wa Jamii katika Masuala Mtambuka.. 10

5.1.12 Kutoa Elimu ya Haki na Wajibu wa Jamii na Kuwezesha Uratibu na Usajili wa Watoa Huduma za Msaada wa Kisheria Katika Ngazi ya Mikoa na Wilaya 11

5.1.13 Kuelimisha Jamii Faida za Miradi Mikubwa ya Kitaifa Kwa Maendeleo ya Taifa na Fursa Kwa Jamii.. 11

5.2 Majukumu ya Wataalamu wa Maendeleo ya Ngazi ya Kata 12

5.2.1 Kuwezesha jamii Kushiriki katika kuandaa mipango shirikishi ngazi ya Kijiji na Kata 12

5.2.2 Kuelimisha Jamii Kuondokana na Fikra, Imani, Mila, Desturi na Tamaduni Zinazokinzana na Maendeleo 12

5.2.3 Kuwezesha Makundi Maalum kupata fursa ya kushiriki katika Mchakato wa Maendeleo ili kuinua ustawi wao 13
5.2.4 Kukusanya na Kutafsiri Takwimu za Mchanganuo wa Kijinsia Ngazi ya Jamii 13
5.2.5 Kuwezesha Uingizwaji wa Masuala ya Jinsia Kwenye Programu, Mipango na Miradi ngazi ya Jamii 13
5.2.6 Kujenga uwezo Kwa Viongozi wa Halmashauri za Vijiji/Mitaa na Serikali za Mitaa juu ya dhana ya Utawala Bora 13
5.2.7 Kutoa Elimu ya Dira, Sera, Mikakati, Mipango ya Kisekta na Taifa Ngazi ya Jamii 14
5.2.8 Kuhamasisha uanzishwaji na uratibu wa Vikundi vya Kijamii na Kichumi Ngazi ya Jamii 14
5.2.9 Kutoa elimu kwa Jamii Kutekeleza Haki na Malezi ya Mtoto 14
5.2.10 Kuhamasisha uundwaji na usimamizi wa Mabaraza ya Watoto ya Kata na Vijiji 14
5.2.11 Kuwezesha Jamii Kutambua, Kuanisha na Kuzuia Migogoro inayoathiri Maendeleo katika Jamii 15
5.2.12 Kuelimisha na kuhamasisha jamii kushiriki katika Masuala Mtambuka 15
5.2.13 Kuelimisha na Kuunganisha Jamii Watoa Msaada wa Kisheria Ngazi ya Mikoa na Wilaya 16
5.2.14 Kuelimisha Jamii Umuhimu wa Miradi ya Kitaifa na Fursa Zilizopo kwa Jamii 16
5.2.15 Kuratibu utekelezaji wa shughuli za Mashirika Yasiyo ya Kiserikali ngazi ya Jamii 17

6.0 URATIBU WA UTEKELEZAJI WA MAJUKUMU YA MAENDELEO YA JAMII NGAZI YA SEKRETARIETI ZA MIKOA NA MAMLAKA ZA SERIKALI ZA MITAA 17
6.1 Ngazi ya Sekretarieti za Mikoa 17
6.2 Ngazi za Halmashauri 19
6.3 Madawati katika Idara ya Maendeleo ya Jamii 20

7.0 HITIMISHO 20
Rejea Muhimu: 21

8.0 KIAMBATISHO NA.1: MAJUKUMU YA URATIBU WA SHUGHULI ZA MAENDELEO YA JAMII NGAZI YA MAMLAKA ZA SERIKALI ZA MITAA 22
8.1 Dawati la Ushirikishwaji Jamii 22
8.2 Dawati la Maendeleo ya Jinsia 23
8.3 Dawati la Maendeleo ya Mtoto 24
8.4 Dawati la Uratibu, Ufuatiliaji na Usajili wa NGOs 25
8.5 Dawati la Kusimamia Masuala Mtambuka 26
8.6 Dawati la Uwezeshaji Kiuchumi na Kupunguza Umaskini 27

DIBAJI

Wizara ya Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto (Idara Kuu ya Maendeleo ya Jamii) imeandaa Mwongozo unaolenga kuwakumbusha Wataalamu wa Maendeleo ya Jamii katika Sekretarieti za Mikoa na Mamlaka za Serikali za Mitaa kuhusu Majukumu yao katika kutekeleza Mikataba ya Kimataifa, Sera za Wizara na za Kitaifa. Aidha, Mikataba iliyoridhiwa na kusainiwa na Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ni pamoja na Mkataba wa Haki za Binadamu 1948, Mkataba wa Kutokomeza aina zote za Ubaguzi Dhidi Wanawake (CEDAW) 1979, Mkataba wa Beijing 1995, Matamko ya Jinsia ya SADC1997, Mkataba wa Haki za Wanawake Waafrika 2003 na Mkataba wa Haki za Mtoto (CRC) na Itifaki ya Maendeleo ya Jinsia wa SADC 2008. Sera zinazotekelezwa ni pamoja na: Sera ya Maendeleo ya Jamii ya mwaka 1996, Sera ya Maendeleo ya Wanawake na Jinsia ya mwaka 2000, Sera ya Taifa ya Mashirika Yasiyo ya Kiserikali ya mwaka 2001, Sera ya Taifa ya Wazee ya mwaka 2003 na Sera ya Maendeleo ya Mtoto ya mwaka 2009.

Ziara zilizofanywa na Wizara kwa kushirikiana na Ofisi ya Rais TAMISEMI kufuatilia utekelezaji wa Sera zilizo chini ya Wizara kwa mwaka 2017/18 na 2018/19 katika Mikoa 13 ya Tanzania Bara zilibainisha kuwa pamoja na jitihada zinazofanywa na Wataalam wa Maendeleo ya Jamii katika kutekeleza majukumu yao kwa jamii, bado kuna changamoto ya kutokuwatumia kikamilifu wataalamu hao na baadhi ya wataalam wenyewe na wadau kutokuelewa vizuri majukumu ya yao.

Matumaini yangu mwongozo huu utasaidia kujenga uelewa wa pamoja wa majukumu ya wataalamu wa Maendeleo ya Jamii miongoni mwa waajiri, wadau na Watalaam wa Maendeleo ya Jamii.

Dkt. J.K. Jingu
KATIBU MKUU

1.0 UTANGULIZI

Wizara ya Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto (Idara Kuu ya Maendeleo ya Jamii) ina jukumu la kuandaa, kusambaza na kutoa maelekezo ya Sera, Sheria, Kanuni, Mikakati, Taratibu na Miongozo ya kutekeleza shughuli za maendeleo ya jamii. Pia Wizara husambaza na kusimamia utekelezaji wa Mikataba ya Kimataifa ambayo nchi imeridhia kwa wadau na wataalamu wa maendeleo ya jamii ngazi ya Sekretarieti za Mikoa na Mamlaka ya Serikali za Mitaa. Sera ya Maendeleo ya Jamii ya Mwaka 1996 imeainisha jukumu la Wizara la kujenga uwezo na kutoa mafunzo kwa wataalamu wa Maendeleo ya Jamii na Ufundi.

Katika kutekeleza majukumu yake Wizara kwa kushirikiana na OR TAMISEMI ilifanya ufuatiliaji wa utekelezaji wa Sera zinazosimamiwa na Wizara kwa mwaka wa fedha 2017/18 na 2018/19 katika Mikoa 13 ya Tanzania Bara ambayo ni: Iringa, Dodoma, Mwanza, Pwani, Kigoma, Katavi, Rukwa, Songwe, Mbeya, Singida, Kagera, Tanga na Morogoro. Matokeo ya ufuatiliaji huo yameonesha jitihada mbalimbali zinazofanywa na Wataalamu wa Maendeleo ya jamii katika kutekeleza majukumu yao kwa jamii, ilibainika pia bado kuna changamoto ya kutoeleweka vyema kwa majukumu ya Wataalam wa Maendeleo ya Jamii miongoni mwa wadau na baadhi ya wataalamu wenyewe. Kutokana na changamoto hiyo, Wizara imeona ni vyema kuandaa mwongozo ili kuwakumbusha majukumu yao na kujenga uelewa wa pamoja miongoni mwa waajiri wa watalaamu hao ili kuwawezesha kutekeleza majukumu yao na kuwasimamia kwa upande wa waajiri.

Aidha, Kufuatia Mabadiliko ya Muundo wa Wizara, Sera ya Ugatuaji wa Madaraka kutoka Serikali Kuu kwenda Serikali za Mitaa (D by D) kumepelekea kutoa fursa zaidi ya majukumu ya Wataalam wa Maendeleo ya Jamii. Mwongozo huu umeandaliwa kwa kuzingatia mabadiliko hayo, Sera ya Maendeleo ya Jamii ya mwaka 1996, Sera ya Maendeleo ya Wanawake na Jinsia ya mwaka 2000, Sera ya Taifa ya Mashirika Yasiyo ya Kiserikali ya mwaka 2001, Sera ya Maendeleo ya Mtoto ya Mwaka 2008, Sera ya Taifa ya Wazee ya mwaka 2003, Sheria na Mikataba ya Kimataifa inayogusa majukumu yanayotekelezwa na Sekta ya Maendeleo ya Jamii. Aidha, majukumu hayo yanazingatia Dira ya Taifa 2025, Ilani ya Uchaguzi ya CCM (2015-2020), Sera mahsusi za

Wizara za Kisekta, Sera Mtambuka zinazogusa moja kwa moja majukumu yao pamoja na Waraka wa Utumishi Na.7 wa Mwaka 2002 unaoainisha majukumu ya maafisa maendeleo ya jamii. Vilevile Mikakati ya Kitaifa na Mikataba ya Kimataifa ambayo imeridhiwa na kusainiwa na nchi inayohusu Haki za Wanawake, Watoto, Wazee na Walemavu imezingatiwa.

2.0 MAUDHUI YA MWONGOZO

Mwongozo huu unaelezea majukumu ya Wataalam wa Maendeleo ya jamii katika kujenga mustakabali wa Taifa, kwa kuzingatia misingi, Imani na maadili ya taaluma ya maendeleo ya jamii inayoweka watu katika nafasi ya kwanza katika kubuni, kupanga, kutekeleza, kusimamia na kutathimini miradi au programu zinazohusu maendeleo yao. Mwongozo umetoa msisitizo kwa Wataalam wa Maendeleo ya Jamii kutekeleza majukumu yao kulingana na mabadiliko ya agenda za maendeleo duniani na nchini kwetu mfano msisitizo wa uchumi wa viwanda, mabadiliko ya tabia nchi, utokomezaji wa vitendo vya ukatili dhidi ya wanawake na watoto, mabadiliko ya kimfumo yanayoathiri utendaji kazi za maendeleo ya jamii ikiwemo utandawazi, soko huria, mapitio ya mifumo ya utawala na fedha na miundo ya utumishi wa umma. Aidha, mwongozo unahusisha utekelezaji wa Mikataba ya Kimataifa iliyoridhiwa na kusainiwa na nchi yetu kuhusu Haki za Binadamu, Haki za Wanawake, Haki za Watoto, Haki za Wazee na Walemavu.

3.0 UMUHIMU WA MWONGOZO

Kutokana na kuwepo kwa mabadiliko ya mazingira kiutendaji na mbinu za uwezeshaji jamii, vilevile kutoeleweka kwa majukumu na kutotumika kikamilifu kwa Watalaam hao katika ngazi mbalimbali za utendaji serikalini, na wakati mwingine majukumu yao kuchanganywa na kada nyingine. Wizara imelazimika kuandaa mwongozo ili kufafanua majukumu ya Watalaam hao na kuondoa mkanganyiko uliopo na kujenga uwajibikaji miongoni mwa wataalam wenyewe. Aidha, Mwongozo utawezesha Wataalam kuanisha fursa za maendeleo zitazowezesha jamii kushika hatamu katika utekelezaji wa mipango ya maendeleo yao na ya Kitaifa. Walengwa wa Mwongozo huu ni waajiri, wadau mbalimbali na Watalaam wa Maendeleo ya Jamii walio katika ngazi ya Sektretarieti za Mikoa na Mamlaka za Serikali za Mitaa.

4.0 LENGO LA MWONGOZO

Kujenga uelewa wa pamoja miongoni mwa Wataalam wa Maendeleo ya Jamii, waajiri na wadau kuhusu majukumu ya msingi ya wataalam wa Maendeleo ya Jamii katika kutafsiri, kusimamia na kuratibu utekelezaji wa Sera za Wizara, Mikakati ya Sekta ya Maendeleo ya Jamii na Mikataba ya Kimataifa, ili kuiwezesha jamii kushika hatamu na kuchukua hatua katika mchakato wa kujiletea maendeleo na kutatua kero na changamoto zinazowakabili.

4.1 Malengo Mahsusi

(i) Kuwezesha watendaji wa Serikali na wadau mbalimbali kuelewa majukumu na shughuli zinazotekelezwa na watalaam wa kada ya maendeleo ya jamii katika Sera za Wizara ngazi ya Sekretarieti za Mikoa na Mamlaka za Serikali za Mitaa na kuwatumia kikamilifu; na

(ii) Kuongeza uwazi na uwajibikaji wa watalaam wa maendeleo ya jamii kwa waajiri katika mamlaka zinazowasimamia na jamii kwa ujumla.

5.0 MAJUKUMU NA WAJIBU WA WATAALAM WA MAENDELEO YA JAMII

Maendeleo endelevu na jumuishi yanasisitiza ushiriki wa jamii katika kupanga, kuamua, kutekeleza, kusimamia na kutathimi. Aidha, Jamii inahitaji raghba ili iweze kuwa na mtizamo chanya na kupokea mabadiliko mbalimbali ya kimaendeleo. Watalaam wa Maendeleo ya jamii wanazo stadi za kutumia mbinu shirikishi zinazowezesha kuamsha ari ya jamii kushiriki katika maendeleo yao ikihusisha watu wote na makundi mbalimbali katika jamii. Stadi hizo ni pamoja na kuelimisha, kuhamasisha na kuraghibisha jamii katika kujiletea maendeleo.

Mwongozo huu umeanisha na majukumu ya jumla ya wataalam wa maendeleo ya jamii; majukumu mahsusi yanayopaswa kutekelezwa na wataalam wa maendeleo ya jamii ngazi ya Kata. Aidha, Mwongozo unafafanua majukumu ya uratibu ngazi ya Mkoa na Halmashauri.

5.1 Majukumu ya Jumla Wataalam wa Maendeleo ya Jamii

5.1.1 Kushirikisha Jamii katika kuainisha fursa na changamoto zinazoikabili ili kulijiletea Maendeleo

Mipango inayozingatia mahitaji na vipaumbele vya jamii ni mojawapo ya misingi muhimu ya maendeleo ya jamii. Wataalam wa Maendeleo ya Jamii kwa kutumia mbinu shirikishi wana wajibu wa kuhamasisha jamii kushika hatamu katika mchakato wa kushughulikia changamoto za maendeleo ikiwemo kutambua rasilimali na fursa zilizopo miongoni mwa jamii, kuibua miradi ya maendeleo, kupanga mipango ya maendeleo kwa kuzingatia mahitaji ya jamii, kutekeleza miradi iliyopo kwa kutumia rasilimali zinazowazunguka na kutafuta zile ambazo hawana, kushiriki katika ufuatiliaji na tathmini ya utekelezaji wa miradi na kazi za Maendeleo na kukabiliana na mabadiliko. Wajibu wa Wataalam hao ni kuunganisha juhudi za jamii na wadau wa maendeleo walio tayari kushirikiana nao katika kutatua changamoto za maendeleo zinazowakabili.

5.1.2 Kuelimisha Jamii kuondokana na Fikra, Imani, Mila, Desturi na Tamaduni Zinazokinzana na Maendeleo

Mabadiliko ya fikra zinazokinzana na Maendeleo kwa jamii ni mojawapo ya misingi ya taaluma ya maendeleo ya jamii na afua muhimu katika kuwezesha jamii kuwa tayari kushiriki kikamilifu katika maendeleo yao ikiwemo uchumi wa viwanda na kujenga jamii na taifa linalojitegemea. Ufanisi na utekelezaji wa miradi na afua mbalimbali za maendeleo katika jamii inategemea utayari wa jamii kupokea mabadiliko, teknolojia mpya na kufanya kazi kwa bidii. Watalaam wa maendeleo kwa kutumia mbinu shirikishi wana wajibu wa kubadili fikra na mitizamo hasi inayokinzana na maendeleo na kuifanya jamii iwe na mtizamo chanya wa kufanya kazi kwa bidii na maarifa katika shughuli za uzalishaji mali ikiwemo mali ghafi za viwanda; kuwekeza kwenye viwanda vidogo na vya kati vya usindikaji na uzalishaji wa bidhaa mbalimbali. Wataalam hawa wana jukumu la kuelimisha jamii kuondokana na imani, mila, desturi na tamaduni zenye madhara ikiwemo ukatili dhidi ya wanawake na watoto, mauaji ya vikongwe na watu wenye ulemavu.

5.1.3 Kushirikisha Jamii katika Kuwaunganisha na Kuwawezesha makundi Maalum katika fursa na Mchakato wa Maendeleo ili kuinua ustawi wao

Maendeleo jumuishi yanasisitiza haki ya ushiriki wa makundi yote kwenye jamii katika shughuli za maendeleo ikiwepo kupata huduma na faida inayotokana na maendeleo. Sera za Wizara zimeainisha makundi maalum katika jamii ambayo husahaulika au kutengwa katika mchakato wa maendeleo na kusababisha kutozingatiwa kwa mahitaji yao. Makundi hayo ni wanawake, watoto, vijana, wazee na watu wenye ulemavu. Wajibu wa Wataalam hao ni kuhakikisha makundi haya yanakuwa ni sehemu ya washiriki katika uibuaji, upangaji na utekelezaji wa shughuli au miradi ya maendeleo. Zipo mbinu mbalimbali zinazotumika na Wataalam wa Maendeleo ya Jamii kuyafanya makundi haya kuwa ni sehemu ya maendeleo ikiwemo kuwawezesha kutoa maoni yao, kujiunga katika vikundi, pamoja na kuwaunganisha na fursa na huduma mbali mbali za maendeleo kama vile mikopo, stadi za maisha, ushauri nasaha na ujasiriamali.

5.1.4 Kuratibu Utekelezaji na Uzingatiaji wa Masuala ya Jinsia Katika Programu na Mipango ya Maendeleo Katika Sekta Mbalimbali

Dira ya Maendeleo ya Taifa ya 2025, Mpango wa Maendeleo wa Taifa, Sera ya Maendeleo ya Jamii 1996 na Sera ya Maendeleo ya Jinsia 2000 zinasisitiza maendeleo jumuishi ya makundi yote katika jamii. Wataalam wa Maendeleo ya Jamii wana jukumu la kuwezesha wadau kupata takwimu za mchanganuo wa kijinsia zinazobainisha mapungufu ya kijinsia ambayo yanapaswa kushughulikiwa ili kuleta maendeleo jumuishi, kwa kufanya tathmini ya kina ambayo matokeo yake hutumika kuingiza masuala ya jinsia kwenye miradi na program za maendeleo zinazotekelezwa. Kimsingi takwimu za mchanganuo wa kijinsia zinatoa hali halisi ya ushiriki wa makundi ya wanaume na wanawake katika miradi ya huduma za jamii.

Aidha, wataalam wanapaswa kutafsiri kwa vitendo Mikataba ya Kimataifa ambayo Tanzania imeridhia kwa ajili ya utekelezaji hapa nchini katika ngazi ya jamii ambayo inatoa fursa na haki sawa kwa wanaume na wanawake kushiriki katika uibuaji na utekelezaji miradi ya huduma za jamii, uzalishaji, uchumi wa viwanda na kutokomeza ukatili dhidi ya wanawake, watoto na vikongwe.

5.1.5 Kujenga Uwezo Kwa Viongozi wa Halmashauri za Vijiji/Mitaa na Serikali za Mitaa juu ya dhana ya Utawala Bora

Sera ya ugatuaji madaraka ya mwaka 1998 inasisitiza jamii kuwa kitovu cha maendeleo ambapo viongozi wa ngazi ya jamii wanapewa dhamana ya kuongoza kwa kuzingatia misingi ya utawala bora, jinsia, haki za binadamu, Sheria, Kanuni na Taratibu. Jamii inapewa nafasi ya kusimamia rasimali fedha kutoka nje ya jamii husika ikiwemo fedha za Serikali Kuu na wadau wa maendeleo. Majukumu haya yanahitaji viongozi kuwa na uelewa mpana wa masuala ya utawala bora, upangaji mpango shirikishi, jinsia, uzingatiaji wa haki na usimamizi wa rasilimali fedha. Jukumu la Wataalam ni kutoa mafunzo kwenye Halmashauri za vijiji, Kamati za Mitaa na kamati mbali mbali kwenye ngazi ya jamii ili waelewe majukumu na kutimiza wajibu wao.

5.1.6 Kuwezesha Jamii Kutumia Fursa ya Sera za Kisekta na Mikakati yake katika Kujiletea Maendeleo.

Utekelezaji wa Sera, Mikakati, Mipango ya Kisekta na Kitaifa upo katika ngazi ya jamii. Ufanisi katika utekelezaji unategemea uelewa wa viongozi na jamii yenyewe katika kutafsiri Dira, Sera, Mipango Mkakati na maelekezo ya viongozi kwa vitendo. Wataalamu wa Maendeleo ya Jamii wanalo jukumu la kujenga uwezo wa jamii katika kutafsiri kwa vitendo Sera, Mipango na Mikakati ya Kisekta na ya kitaifa, dhana ya maendeleo na maelekezo ya viongozi wa kitaifa.

Vile vile, Wataalam wa Maendeleo ya Jamii wanalo jukumu la kujenga uwezo wa jamii kuelewa na kutafsiri kwa vitendo Mikataba ya Kimataifa na Kikanda ambayo imeridhiwa na nchi

ikiwemo Mkataba wa Haki za Binadamu 1948, Mkataba wa kutokomeza aina zote za ubaguzi dhidi Wanawake (CEDAW) 1979, Mkataba wa Beijing 1995, Matamko ya Jinsia ya SADC1997, Mkataba wa Haki za Wanawake Waafrika 2003 na Mkataba wa Haki za Mtoto (CRC) na Itifaki ya Maendeleo ya Jinsia wa SADC 2008.

Aidha zipo dhana za Maendeleo ambazo zinahitaji uelewa mpana wa jamii ili malengo ya maendeleo yaweze kufikiwa, ikiwa ni pamoja na ugatuaji madaraka (D by D), elimu bila malipo, Tanzania ya viwanda, uongozi na utawala wa Sheria, Mabadiliko ya tabia nchi, utandawazi nk. Wataalam wa Maendeleo ya Jamii wana wajibu wa kujifunza na kuzielewa dhana hizi, kuzitengenezea jumbe katika lugha rahisi na kuziwasilisha kwa jamii kwa ajili ya utekelezaji.

5.1.7 Kuwezesha Wananchi Kunufaika na Fursa za Kiuchumi

Mfumo wa kufanya kazi kwa vikundi ni mojawapo ya mbinu ya maendeleo ya jamii kuweza kuwafikia walengwa kwa wepesi na kujenga uwezo wa makundi maalum na jamii yenye uhitaji kufanya kazi kwa pamoja na kukusanya rasilimali zitakazowawezesha kuanzisha na kutekeleza shughuli za uzalishaji mali. Wajibu wa Wataalam ni kuwezesha jamii kuanzisha vikundi vya uzalishaji mali kutegemeana na uhitaji wao. Uanzishaji na uratibu unazingatia miongozo ya Uanzishwaji wa Vikundi, mikopo ya uwezeshaji jamii inayotokana na asilimia 10 ya mapato ya Halmashauri, VICOBA na SACCOs iliyoandaliwa kwa ajili ya kuviwezesha vikundi Kujiunga na kuanzisha miradi ya uzalishaji mali.

5.1.8 Kuwezesha Jamii Kutekeleza Haki na Malezi ya Mtoto

Taifa lolote linahitaji kuwa na watoto waliolelewa vyema kwa ajili kukua wakiwa na maadili mema. Katika kutimiza hili jamii ina wajibu wa kutekeleza haki za mtoto kama ilivyo katika Sheria ya Mtoto na. 21 ya Mwaka 2009 na Mkataba wa Kimaifa wa Haki za Mtoto ambao nchi imeridhia. Vitendo vya ukatili dhidi ya watoto vimekithiri katika jamii. Jambo hili husababisha haki ya Mtoto kukiukwa ikiwemo kuishi, kusikilizwa, kulindwa, kushirikishwa na

kubaguliwa. Vilevile mila na desturi zenye madhara katika malezi na makuzi ya mtoto kama vile ukeketaji na ndoa za utotoni zimeleta madhara makubwa kwa watoto. Aidha, Wataalam wa Maendeleo wanalo jukumu ya kuiwezesha na kuratibu jamii kutambua na kuziacha mila zenye madhara ili kuwalinda watoto.

Vile vile, Wataalam wa Maendeleo ya Jamii wanalo jukumu ya kuiwezesha na kuratibu utekelezaji wa **Mpango wa Taifa wa Kutokomeza Ukatili Dhidi ya Wanawake na Watoto(MTAKUWWA) wa mwaka** 2017/18 hadi 2021/22 hususani kuelimisha familia na jamii juu ya malezi bora kwa kutumia miongozo iliyoandaliwa na Wizara ili kuwakinga watoto na ukatili na kukoseshwa haki za msingi. Wataalam wa maendeleo ya jamii watawajibika kuunda vikundi vya malezi vitakavyokuwa na jukumu la kutoa elimu kwa familia na kufuatilia suala la malezi ngazi ya familia.

Uratibu wa Mabaraza na Klabu za watoto ni majukwaa muhimu kwa ajili ya ushiriki wa watoto katika kujadili na kutambua haki zao za msingi, wajibu wao na changamoto zinazowakabili na kupendekeza hatua zinazopaswa kuchukuliwa na Mamlaka mbali mbali kuanzia ngazi ya Kijiji hadi Taifa. Wataalam wa Maendeleo ya Jamii wanawajibu wa kuratibu uanzishwaji na uendeshaji wa mabaraza ya watoto ya Kijiji, Kata, Wilaya na Mikoa kwa mujibu wa mwongozo wa uundaji na uendeshaji wa mabaraza ya watoto wa mwaka 2010. Sambamba na hilo wanatakiwa kufuatilia utendaji kazi wa mabaraza hayo ikiwa ni pamoja na kuwasilisha hoja zao kwenye Halmashauri za vijiji au Mtaa, Vikao vya Mabaraza ya Maendeleo ya Kata na mabaraza ya madiwani ngazi ya Halmashauri. Aidha, kwa kushirikiana na uongozi wa Shule za Msingi na Sekondari wataratibu uundaji wa klabu za watoto shuleni kwa ajili ya kujadili na kufuatilia mwenendo wa masuala ya uvunjifu wa haki za watoto na vitendo vya ukatili.

5.1.9 Kuwezesha Usajili, Kuratibu na Ufuatiliaji wa Mashirika Yasiyo ya Kiserikali

Kwa mujibu wa Sheria ya Mashirika yasiyo Kiserikali Na. 24 ya Mwaka ya 2002, Watalaam wa Maendeleo ya Jamii ngazi ya Mkoa na Halmashauri ni Wasajili Wasaidizi ngazi ya Mkoa na Halmashauri ambapo pia wana jukumu la kuratibu na kufuatilia utekelezaji wa shughuli za Mashirika Yasiyo ya Kiserikali. Aidha, jukumu hili ni la kisheria ambapo katika ngazi ya Mkoa au Halmashauri, wataalam hawa wanawajibika kuwapa miongozo na taratibu za usajili kwa wenye uhitaji wa kusajili Mashirika Yasiyo ya Kiserikali. Wasajili Wasaidizi wanapitia maombi ya usajili na baada ya kujiridhisha wanapendekeza kwa Msajili wa Mashirika Yasiyo ya Kiserikali. Serikali imedhamiria kuhakikisha mashirika yote yanazingatia Sheria na Kanuni za Mashirika Yasiyo ya Kiserikali ikiwa ni pamoja na kuwasilisha kwa Msajili wa Mashirika Yasiyo ya Kiserikali Taarifa za kazi, Taarifa za Fedha zilizokaguliwa, Mikataba ya Kifedha, Taarifa za vyazo vya Mapato sambamba na kuhakikisha miradi inayotekelezwa inazingatia vipaumbe vya nchi. Aidha, kuhakikisha kuwa Mashirika Yasiyo ya Kiserikali yanayotekeleza majukumu yake yamepata ridhaa kutoka Ofisi ya Rais TAMISEMI na yanazingatia vipaumbele vya Taifa.

Vile vile kuratibu uanzishwaji, usajili na ushauri kwa vikundi vya kijamii (CBOs) vinavyoanzishwa kwa lengo la kujiletea maendeleo.

5.1.10 Kuwezesha Jamii Kutambua, Kuanisha na Kuzuia Migogoro inayoathiri Maendeleo katika Jamii

Migogoro imekuwa ni kikwazo kikubwa cha maendeleo katika jamii ambapo jamii hutumia muda mwingi kwenye kugombea rasilimali, nafasi za uongozi na migogoro mingine ambayo ina chimbuko la kifamilia. Jukumu la Wataalam wa Maendeleo ya Jamii ni kuiwezesha jamii kutambua vyanzo vya migogoro, kujiepusha, migogoro hiyo na kutafuta usuluhishi kwa kuhusisha vyombo vya utatuzi wa migogoro yakiwemo Mabaraza ya Ardhi katika ngazi mbali mbali, mabaraza ya usuluhishi ya Kata, Kamati

za Ulinzi na Usalama za Wilaya na Mikoa kwa kushirikisha viongozi wa dini, watu maarufu na viongozi wa kimila na jamii husika.

5.1.11 Kuratibu na Kuhamasisha Ushiriki wa Jamii katika Masuala Mtambuka

Katika Jamii yapo masuala mtambuka ambayo yasiposhughulikiwa yanakuwa ni kikwazo kwa jamii kujiletea maendeleo. Masuala ambayo ni mtambuka ikiwa pamoja na Utunzaji wa Mazingira, Jinsia, Mapambano dhidi ya Rushwa, Mapambano dhidi ya UKIMWI, Afya ya Jamii, Bima ya Afya na Lishe. Wataalam wa Maendeleo ya Jamii wana wajibu wa kuwezesha jamii kuzingatia usafi wa mazingira ili kuepusha jamii na magonjwa ya mlipuko. Upande wa hifadhi ya mazingira Wataalam wanao wajibu wa kuelimisha jamii kuhifadhi mazingira ili kuepusha madhara yanayoweza kujitokeza kutokana na mabadiliko ya tabia nchi. Rushwa ni adui wa haki na maendeleo ni vyema wataalam hawa wakatumia muda wao kuelimisha jamii kuepuka vitendo vya rushwa ambayo huchelewesha maendeleo na kuathiri matumizi ya rasilimali fedha katika jamii. UKIMWI ni janga linalopunguza nguvu kazi ya taifa, hivyo wataalamu wa maendeleo ya jamii wanao wajibu wa kushiriki ipasavyo katika kuwezesha jamii kujua afya zao, na wale wenye matatizo ya afya waweze kuchukua hatua ya tiba.

Lishe bora ni suala mtambuka linalohitaji nguvu ya pamoja na mwitiki na jamii ili kuwa na taifa la watu wenye afya bora na akili. Tanzania ya viwanda inahitaji watu wenye akili ya ubunifu wa teknolojia zinazohitajika katika viwanda. Wataalamu wa Maendeleo ya Jamii wana jukumu la kutoa elimu kwenye jamii juu ya umuhimu wa lishe bora katika siku 1000 za makuzi ya mtoto katika kujenga ubongo wa mtoto ili kuwa Taifa la watu wabunifu.

Watalaam wa Maendeleo ya Jamii wana wajibu wa kujenga uelewa wa jamii kutumia huduma za kinga na hifadhi ya jamii (social protection) ikiwemo mfuko wa afya ya jamii (CHF) na TIKA katika ngazi ya Mikoa na Mamlaka ya Serikali za Mitaa ili jamii ishiriki katika kuimarisha huduma za afya.

5.1.12 Kutoa Elimu ya Haki na Wajibu wa Jamii na Kuwezesha Uratibu na Usajili wa Watoa Huduma za Msaada wa Kisheria Katika Ngazi ya Mikoa na Wilaya

Uelewa wa jamii kuhusu Haki zao na Masuala ya kisheria ni mdogo na bado una changamoto na hivyo kusababisha kuwepo na uhitaji mkubwa wa msaada wa Kisheria. Katika jamii kuna watoa huduma za Kisheria ambao wanapaswa kuratibiwa. Kwa mujibu wa Sheria ya Huduma za Msaada wa Sheria Na. 1/2017 na Kanuni zake, Wataalam wa Maendeleo ya Jamii wameteuliwa kuwa wasajili wasaidizi wa watoa huduma za msaada wa kisheria chini ya usimamizi wa Msajili wa Watoa Huduma. Jukumu hilo ni la Kisheria na Hati ya uteuzi wao hutangazwa kwenye Gazeti la Serikali na majukumu yao na eneo la kufanyia kazi kuanishwa. Aidha, wanalo jukumu la kuelimisha na kuunganisha jamii katika maeneo yao kuweza kupata huduma za msaada wa kisheria kwa lengo la kustawisha upatikanaji wa haki kwa makundi mbali mbali ya jamii.

5.1.13 Kuelimisha Jamii Faida za Miradi Mikubwa ya Kitaifa Kwa Maendeleo ya Taifa na Fursa Kwa Jamii

Pamoja na kuwepo kwa miradi au shughuli za maendeleo zinazoibuliwa na jamii yenyewe, ipo pia miradi mikubwa ambayo ni vipaumbele vya Taifa kama vile miradi ya Gesi, Umeme, Reli, Madini, Maji na hifadhi ya mazingira ambayo inahitaji ushiriki wa jamii katika utekelezaji, uendeshaji, utunzaji, utumiaji na ulinzi. Watalaam wa Maendeleo ya Jamii wanalo jukumu la kuandaa jamii kuwa na mapokeo chanya ya kuelewa dhamira ya serikali katika kuanzisha miradi mikubwa na manufaa ya miradi hiyo kwa jamii kwa mstakabali wa maendeleo ya Taifa letu. Jamii iandaliwe katika kushiriki utekelezaji na ulinzi wa miradi hiyo, kutumia na kunufaika na fursa zinazojitokeza ikiwa ni pamoja na ajira.

Baadhi ya miradi inayotekelezwa inahitaji ujuzi wa aina fulani ili kupata ajira hizo.Wataalam wa Maendeleo ya Jamii wanawajibu wa kuiandaa jamii iweze kupokea mabadiliko na kushiriki katika utekelezaji wa miradi hiyo. Aidha, wana wajibu wa kuhamasisha jamii hususan vijana kujiunga na vyuo vinavyotoa mafunzo ya

uanagenzi (apprenticeship) katika vyuo vya Maendeleo ya Jamii na Maendeleo ya Jamii Uhandisi, Vyuo vya Maendeleo ya Wananchi (FDC) na Vyuo vya Elimu na Ufundi Stadi (VETA) ili wapate ujuzi wa kuwawezesha kujiajiri na kuajiriwa katika miradi inayotekelezwa kwenye maeneo ya yao na hata nje ya maeneo yao.

5.2 Majukumu ya Wataalamu wa Maendeleo ya Ngazi ya Kata

Wataalam wa Maendeleo ya jamii ngazi ya kata ni kiungo muhimu kati ya jamii na Serikali yao kwani ngazi hii inahusika moja kwa moja na utekelezaji wa shughuli za jamii za kujiletea maendeleo. Majukumu ya wataalam wa maendelo ya jamii ngazi ya kata ni ifuatavyo:

5.2.1 Kuwezesha jamii Kushiriki katika kuandaa mipango shirikishi ngazi ya Kijiji na Kata

Wataalam wa Maendeleo ya Jamii kwa kutumia mbinu shirikishi wana wajibu wa kuhamasisha jamii kushika hatamu katika kushughulikia changamoto za maendeleo ikiwemo kutambua rasilimali na fursa zilizopo miongoni mwa jamii, kuibua miradi ya maendeleo, kupanga mipango ya maendeleo kwa kuzingatia mahitaji ya jamii, kutekeleza miradi iliyopo kwa kutumia rasilimali zinazowazunguka na kutafuta zile ambazo hawana, kushiriki katika ufuatiliaji na tathmini ya utekelezaji wa miradi na kazi za Maendeleo na kukabiliana na mabadiliko.

5.2.2 Kuelimisha Jamii Kuondokana na Fikra, Imani, Mila, Desturi na Tamaduni Zinazokinzana na Maendeleo

Watalaam wa maendeleo kwa kutumia mbinu shirikishi wana wajibu wa kubadili fikra na mitizamo hasi inayokinzana na maendeleo na kuifanya jamii iwe na mtizamo chanya wa kufanya kazi kwa bidii na maarifa katika shughuli za uzalishaji mali ikiwemo mali ghafi za viwanda; kuwekeza kwenye viwanda vidogo na vya kati vya usindikaji na uzalishaji wa bidhaa mbalimbali. Wataalam hawa wana jukumu la kuelimisha jamii kuondokana na imani, mila, desturi na tamaduni zenye madhara ikiwemo ukatili dhidi ya wanawake na watoto, mauaji ya vikongwe na watu wenye ulemavu.

5.2.3 Kuwezesha Makundi Maalum kupata fursa ya kushiriki katika Mchakato wa Maendeleo ili kuinua ustawi wao

Wataalam wa Maendeleo ya Jamii wana wajibu wa kuhakikisha makundi ya wanawake, watoto, vijana, wazee na watu wenye ulemavu yanakuwa ni sehemu ya uibuaji, upangaji na utekelezaji wa shughuli au miradi ya maendeleo. Zipo mbinu mbalimbali zinazotumika na Wataalam wa Maendeleo ya Jamii kuyafanya makundi haya kuwa ni sehemu ya maendeleo ikiwemo kuwawezesha kujiunga katika vikundi, pamoja na kuwaunganisha na fursa na huduma mbali mbali za maendeleo kama vile mikopo, stadi za maisha, ushauri nasaha na ujasiriamali. Hii ni kutokana na kwamba hayo yanapasawa kuwezeshwa ili kujikwamua na kuondokana na umaskini.

5.2.4 Kukusanya na Kutafsiri Takwimu za Mchanganuo wa Kijinsia Ngazi ya Jamii

Wataalam wa Maendeleo ya Jamii ngazi ya Kata wana jukumu la kukusanya na kuchambua takwimu za mchanganuo wa kijinsia zinazobainisha mapungufu ya kijinsia ambayo yanapaswa kushughulikiwa ili kuleta maendeleo jumuishi,na kuziwasilisha ngazi ya Halmashauri zitakazotumika kuandaa taarifa ya takwimu za mchanganuo wa masuala ya jinsia.

5.2.5 Kuwezesha Uingizwaji wa Masuala ya Jinsia Kwenye Programu, Mipango na Miradi ngazi ya Jamii

Kufanya tathmini ya kina ambayo matokeo yake hutumika kuingiza masuala ya jinsia kwenye miradi na program za maendeleo zinazotekelezwa ngazi ya jamii. Kimsingi takwimu za mchanganuo wa kijinsia zinatoa hali halisi ya ushiriki wa makundi ya wanaume na wanawake katika miradi ya huduma za jamii.

5.2.6 Kujenga uwezo Kwa Viongozi wa Halmashauri za Vijiji/Mitaa na Serikali za Mitaa juu ya dhana ya Utawala Bora

Wataalamu wa Maendeleo ya Jamii ngazi ya Kata wana wajibu wa kubaini mahitaji ya mafunzo na kutoa mafunzo kwa viongozi wa ngazi ya Kata, Kijiji/Mtaa waliopewa dhamana ya kuongoza kwa kuzingatia misingi ya utawala bora, jinsia, haki za binadamu, Sheria, Kanuni na Taratibu ili waelewe majukumu na kutimiza wajibu wao.

5.2.7 Kutoa Elimu ya Dira, Sera, Mikakati, Mipango ya Kisekta na Taifa Ngazi ya Jamii

Wataalamu wa Maendeleo ya Jamii wanalo jukumu la kujenga uelewa wa jamii katika kutafsiri kwa vitendo Sera, Mipango na Mikakati ya Kisekta na ya kitaifa, dhana ya maendeleo na maelekezo ya viongozi wa kitaifa. Aidha zipo dhana au maelekezo ya Serikali yanayopaswa kutekelezwa kwenye jamii kama ugatuaji madaraka (D by D), Elimu bila malipo, Tanzania ya Viwanda, Uongozi na Utawala wa Sheria, Mabadiliko ya Tabia nchi, Utandawazi nk. Wataalam hawa wana wajibu wa kujifunza na kuzielewa dhana hizi, kuziwasilisha kwa jamii kwa lugha rahisi kwa ajili ya utekelezaji.

5.2.8 Kuhamasisha uanzishwaji na uratibu wa Vikundi vya Kijamii na Kichumi Ngazi ya Jamii

Wataalam wa Maendeleo ya Jamii Ngazi ya Kata wana wajibu wa kuhamasisha jamii kuanzisha vikundi vya uzalishaji mali kutegemeana na uhitaji wao. Uanzishaji na uratibu unazingatia miongozo ya Uanzishwaji wa Vikundi, mikopo ya uwezeshaji jamii inayotokana na asilimia 10 ya mapato ya Halmashauri, VICOBA na SACCOs iliyoandaliwa kwa ajili ya kuviwezesha vikundi Kujiunga na kuanzisha miradi ya uzalishaji mali.

5.2.9 Kutoa elimu kwa Jamii Kutekeleza Haki na Malezi ya Mtoto

Wataalam wa Maendeleo wanalo jukumu la kuelimisha familia na jamii juu ya wajibu wao katika kusimamia haki za mtoto na malezi bora kwa kutumia miongozo iliyoandaliwa na Wizara ili kuwakinga watoto na ukatili na kukoseshwa haki za msingi. Wataalam wa maendeleo ya jamii watawajibika kuunda vikundi vya malezi vitakavyokuwa na jukumu la kutoa elimu kwa familia na kufuatilia suala la malezi ngazi ya familia.

5.2.10 Kuhamasisha uundwaji na usimamizi wa Mabaraza ya Watoto ya Kata na Vijiji

Wataalam hawa wanawajibu kuhamasisha uanzishwaji na uendeshaji wa mabaraza ya watoto ya Kijiji/Mtaa na Kata, kwa mujibu wa mwongozo wa uundaji na uendeshaji wa mabaraza ya watoto wa mwaka 2010. Sambamba na hilo wanatakiwa kufuatilia

utendaji kazi wa mabaraza hayo ikiwa ni pamoja na kuwasilisha hoja zao kwenye Halmashauri za vijiji au Mtaa, Vikao vya Mabaraza ya Maendeleo ya Kata na mabaraza ya madiwani ngazi ya Halmashauri. Aidha, kwa kushirikiana na uongozi Wataalam mbalimbali watahamasisha uundaji wa klabu za watoto shuleni kwa ajili ya kujadili haki na wajibu wa watoto na kufuatilia mwenendo wa masuala ya uvunjifu wa haki za watoto na vitendo vya ukatili.

5.2.11 Kuwezesha Jamii Kutambua, Kuanisha na Kuzuia Migogoro inayoathiri Maendeleo katika Jamii

Wataalam wa Maendeleo ya Jamii ngazi ya Kata wana jukumu la kuiwezesha jamii kutambua vyanzo vya migogoro, kujiepusha, mbinu za kutatua migogoro hiyo na kuwaunganisha vyombo vya usuluhishi wa migogoro yakiwemo Mabaraza ya Ardhi katika ngazi mbali mbali, mabaraza ya usuluhishi ya Kata, Kamati za Ulinzi na Usalama za Wilaya.

5.2.12 Kuelimisha na kuhamasisha jamii kushiriki katika Masuala Mtambuka

Watalaam wa Maendeleo ya Jamii ngazi ya Kata wana jukumu la kuelimisha na kuhamasisha jamii masuala mtambuka ni kama vile Utunzaji wa Mazingira, Mapambano dhidi ya Rushwa, Mapambano dhidi ya UKIMWI, Afya ya Jamii, Bima ya Afya na Lishe. Wataalam wa Maendeleo ya Jamii wana wajibu wa kuwezesha jamii kuzingatia usafi wa mazingira ili kuepusha jamii na magonjwa ya mlipuko. Upande wa hifadhi ya mazingira Wataalam wanao wajibu wa kuelimisha jamii kuhifadhi ya mazingira ili kuepusha madhara yanayoweza kujitokeza kutokana na mabadiliko ya tabia nchi. Rushwa ni adui wa haki na maendeleo ni vyema wataalam hawa wakatumia muda wao kuelimisha jamii kuepuka vitendo vya rushwa ambayo huchelewesha maendeleo na kuathiri matumizi ya rasilimali fedha katika jamii. UKIMWI ni janga linalopunguza nguvu kazi ya taifa, hivyo wataalamu wa maendeleo ya jamii wanao wajibu wa kushiriki ipasavyo katika kuwezesha jamii kujua afya zao, na wale wenye matatizo ya afya waweze kuchukua hatua ya tiba.

Lishe bora ni suala mtambuka linalohitaji nguvu ya pamoja ili kuwa na taifa la watu wenye afya bora na akili. Tanzania ya viwanda inahitaji watu wenye akili ya ubunifu wa teknolojia zinazohitajika katika viwanda. Wataalamu wa Maendeleo ya Jamii wana jukumu la kutoa elimu kwenye jamii juu ya umuhimu wa lishe bora katika siku 1000 za makuzi ya mtoto katika kujenga ubongo wa mtoto ili kuwa Taifa la watu wabunifu.

Watalaam wa Maendeleo ya Jamii wana wajibu wa kujenga uwezo wa jamii kutumia huduma za kinga na hifadhi ya jamii (social protection) ikiwemo mfuko wa afya ya jamii (CHF) na TIKA katika ngazi ya Mikoa na Mamlaka ya Serikali za Mitaa ili jamii ishiriki katika kuimarisha huduma za afya.

5.2.13 Kuelimisha na Kuunganisha Jamii Watoa Msaada wa Kisheria Ngazi ya Mikoa na Wilaya

Wataalam wa Maendeleo ya Jamii ngazi ya Kata wana jukumu la kuelimisha na kuunganisha jamii katika maeneo yao kuweza kupata huduma za msaada wa kisheria kwa lengo la kustawisha upatikanaji wa haki kwa makundi mbali mbali ya jamii.

5.2.14 Kuelimisha Jamii Umuhimu wa Miradi ya Kitaifa na Fursa Zilizopo kwa Jamii

Watalaam wa Maendeleo ya Jamii ngazi ya Kata wanalo jukumu la kuandaa jamii kuwa mapokeo chanya na kuelewa dhamira ya serikali katika miradi mikubwa ambayo ni vipaumbele vya Taifa kama vile miradi ya Gesi, Umeme, Reli, Madini, Maji na hifadhi ya mazingira ambayo inahitaji ushiriki wa jamii katika utekelezaji, uendeshaji, utunzaji na ulinzi. Jamii iandaliwe katika kushiriki utekelezaji na ulinzi wa mradi, kutumia na kunufaika na fursa zinazojitokeza ikiwa ni pamoja na ajira.

Kuhamasisha jamii hususan vijana kujiunga na vyuo vinavyotoa mafunzo ya uanagenzi (apprenticeship) katika vyuo vya Maendeleo ya Jamii na Maendeleo ya Jamii Uhandisi, Vyuo vya Maendeleo ya Wananchi (FDC) na Vyuo vya Elimu na Ufundi Stadi (VETA) ili wapate ujuzi wa kuwawezesha kujiajiri na

kuajiriwa katika miradi inayotekelezwa kwenye ndani na nje ya maeneo.

5.2.15 Kuratibu utekelezaji wa shughuli za Mashirika Yasiyo ya Kiserikali ngazi ya Jamii

Wataalam wa Maendeleo ya Jamii ngazi ya Kata wana jukumu la kuratibu utekelezaji wa shughuli za Mashirika Yasiyo Ya Kiserikali ngazi ya Jamii kwenye Kata husika. Aidha, Atahakikisha mashirika yanayofanya kazi kwenye eneo anayatambua, anashirikiana nao kutekeleza vipaumbele vya jamii na yanazingatia sheria, kanuni na taratibu za uendeshaji wa mashirika yasiyo ya kiserikali.

6.0 URATIBU WA UTEKELEZAJI WA MAJUKUMU YA MAENDELEO YA JAMII NGAZI YA SEKRETARIETI ZA MIKOA NA MAMLAKA ZA SERIKALI ZA MITAA

Muundo na Majukumu ya Wataalam wa Maendeleo ya Jamii ngazi ya Sekretarieti za Mikoa na Idara ya Maendeleo ya Jamii katika Mamlaka za Serikali za Mitaa ni kwa mujibu wa muundo wa Wizara ya OR TAMISEMI uliopitishwa na Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Julai, 2018.

6.1 Ngazi ya Sekretarieti za Mikoa

Kwa mujibu wa Waraka wa Ofisi ya Waziri Mkuu, Sekretarieti za Mikoa na Mamlaka wa Serikali za Mitaa (Job Description for the Regional Administration –PMG Volume II) wa Mwaka 2011/2012 kutakuwa na Maafisa Maendeleo ya Jamii Wawili ambao wataripoti kwa Katibu Tawala wa Msaidizi wa Mipango na Uratibu wa Mkoa. Aidha, kati ya hao moja atawajibika kushughulikia Mifumo, Mila na mwenendo wa Jamii (Structural, Cultural and Behavioural) na mwingine Masuala ya Maendeleo. Majukumu ya wataalam hao yatakuwa kama yalivyoainishwa kwenye Waraka huo. Aidha, pamoja na majukumu yaliyoanishwa kwenye Waraka huo, maafisa hao watatekeleza majukumu yafuatayo kulingana na Sera za Wizara, Idara kuu ya Maendeleo ya Jamii:

(i) Watakuwa washauri wa Katibu Tawala wa Mkoa na Wataalam wa Maendeleo ya Jamii Ngazi ya Halmashauri kuhusu tafsiri na

utekelezaji wa Sera ya Maendeleo ya Jamii ya mwaka 1996, Sera ya Maendeleo ya Wanawake na Jinsia ya mwaka 2000, Sera ya Taifa ya Mashirika Yasiyo ya Kiserikali ya mwaka 2001 na Sera ya Maendeleo ya Mtoto ya Mwaka 2008;

(ii) Watakuwa washauri wa Katibu Tawala wa Mkoa na Wataalam wa Maendeleo ya Jamii ngazi ya Halmashauri kuhusu tafsiri na utekelezaji wa Mikataba na Itifaki ya Kimataifa iliyoridhiwa na Kusainiwa na Serikali. Mikataba iliyoridhiwa na kusainiwa na Serikali ya Tanzania ni pamoja na Mkataba wa Haki za Binadamu 1948, Mkataba wa kutokomeza aina zote za ubaguzi dhidi Wanawake (CEDAW) 1979, Mkataba wa Beijing 1995, Matamko ya Jinsia ya SADC1997, Mkataba wa Haki za Wanawake Waafrika 2003 na Mkataba wa Haki za Mtoto (CRC) na Itifaki ya Maendeleo ya Jinsia wa SADC 2008;

(iii) Mmojawapo wa Maafisa hao atateuliwa kuwa msajili msaidizi wa Mashirika yasiyo ya Kiserikali Kwa mujibu wa Sheria ya Mashirika yasiyo ya Kiserikali Na. 24 ya Mwaka ya 2002;

(iv) Mmojawapo wa Maafisa hawa atateuliwa kuwa mratibu na msajili wa watoa huduma za msaada wa kisheria katika ngazi ya Mkoa Kwa mujibu wa Sheria ya Huduma za Msaada wa Sheria Na. 1/2017 na Kanuni zake;

(v) Mmojawapo wa Maafisa Hawa anaweza kuteuliwa na Katibu Tawala wa Mkoa kuwa Katibu wa Kamati ya Ulinzi wa Wanawake na Watoto ya Mkoa kwa mujibu wa Mwongozo wa Uratibu wa Mpango Kazi wa Taifa wa Kutokomeza Ukatili Dhidi ya Wanawake na Watoto 2017/18-2021/22;

(vi) Watatoa ushauri katika utekelezaji wa majukumu ya jumla ya wataalam wa maendeleo ya Jamii yaliyoainishwa kwenye Waraka huu kwenye Halmashauri;

(vii) Kutoa taarifa ya utekelezaji wa kazi kwa Mkuu wa Idara. Aidha, ataandaa na kuwasilisha taarifa ya robo mwaka OR TAMISEMI na nakala Wizara ya Afya (Idara Kuu ya Maendeleo ya Jamii); na

(viii) Watafanya ufuatiliaji wa utekelezaji wa kazi za wataalam wa maendeleo ya jamii ngazi ya halmashauri kila robo na kutoa ushauri wa kuboresha utendaji.

6.2 Ngazi za Halmashauri

Idara ya maendeleo ya jamii ni mojawapo ya Idara katika Mamlaka za Serikali za Mitaa ambapo ina Mkuu wa Idara anayesaidiwa na Wataalam sita watakaohusika kuratibu madawati yalliyotajwa katika Mwongozo huu.

Majukumu ya Mkuu wa Idara ni kama ifuatavyo

(i) Atakuwa Mshauri wa Mkurugenzi wa Halmashauri kuhusu utekelezaji wa Sera, Mikakati na Miongozo ya Wizara, Idara Kuu ya Maendeleo ya Jamii na masuala yote yanayohusiana na Maendeleo ya Jamii, Maendeleo ya Jinsia na Maendeleo ya Mtoto;

(ii) Atakuwa Mshauri wa Mkurugenzi wa Halmashauri kuhusu utekelezaji wa Mikataba na Itifaki iliyoridhiwa na nchi na kusainiwa inayohusu jinsia haki za Wanawake na Watoto;

(iii) Atateuliwa kuwa msajili msaidizi wa NGOs Kwa mujibu wa Sheria ya Mashirika Yasiyo ya Kiserikali Na. 24 ya Mwaka ya 2002;

(iv) Atateuliwa kuwa Mratibu na Msajili wa Huduma wa Msaada wa kisheria katika ngazi ya MSM Kwa mujibu wa Sheria ya Huduma za Msaada wa Sheria Na. 1/2017 na Kanuni zake;

(v) Anaweza kuteuliwa na Mkurugenzi wa Halmashauri kuwa Katibu wa Kamati ya Ulinzi wa Wanawake na Watoto ya MSM kwa mujibu wa mwongozo wa Uratibu wa Mpango Kazi wa Taifa wa Kutokomeza Ukatili Dhidi ya Wanawake na Watoto 2017/18-2021/22;

(vi) Atasimamia na kuratibu utekelezaji wa majukumu ya madawati yaliyopo kwenye Idara yake;

(vii) Atafuatilia na kusimamia utekelezaji wa kazi za Wataalam wa Maendeleo ya Jamii ngazi ya Halmashauri, Kata, Kijiji au Mtaa;

(viii) Atakuwa Katibu wa Mfuko wa Maendeleo ya Wanawake (WDF);

(ix) Atakuwa Katibu na Mratibu wa Kamati ya Mikopo ya Uwezeshaji Wanawake, Vijana na Wenye ulemavu inayotokana na asilimia 10 ya mapato ya ndani ya Halmashauri;

(x) Atakuwa Mjumbe wa Timu ya Menejimenti ya Halmashauri (CMT) na kushauri menejimenti masuala yanayohusiana na Maendeleo ya Jamii; na

(xi) Kutoa taarifa ya utekelezaji wa kazi za idara kwa Mamlaka kulingana na Miongozo ya utendaji kazi.

6.3 Madawati katika Idara ya Maendeleo ya Jamii

Utekelezaji wa Sera, Mipango na Mikakati ya Sekta ya Maendeleo ya Jamii ni muhimu ukafanana na nchi zima na kuakisi majukumu yanayotekelezwa ngazi ya Wizara. Mgawanyo wa madawati ya uratibu kwenye ngazi ya Halmashauri yanayomsaidia mkuu wa Idara ya Maendeleo ni kama ifuatavyo:

(i) Ushirikishwaji wa Jamii;

(ii) Uratibu wa Maendeleo ya Jinsia;

(iii) Uratibu wa Maendeleo ya Mtoto;

(iv) Usajili na Uratibu wa Mashirika yasiyo ya Kiserikali;

(v) Uratibu wa Masuala Mtambuka (UKIMWI, Lishe, Mazingira na Mfuko wa Afya ya Jamii); na

(vi) Uwezeshaji wa Wananchi Kiuchumi na Kupunguza Umaskini.

Ufafanuzi wa majukumu ya kila Dawati yameambatishwa na Kiambatisho Na.1. Mwongozo huu utaanza kutumika kuanzia tarehe 1 Februari, 2019 na utafanyiwa mapitio pale inapohitajika.

7.0 HITIMISHO

Ni matarajio ya Wizara kuwa Mwongozo huu utasaidia katika kuleta uelewa wa pamoja wa majukumu ya wataalamu wa Maendeleo ya Jamii na Kusimamiwa ipasavyo.

Rejea Muhimu:

(i) Itifaki ya Maendeleo ya Jinsia wa SADC 2008

(ii) Sera ya Maendeleo ya Jamii ya mwaka 1996

(iii) Sera ya Maendeleo ya Wanawake na Jinsia ya mwaka 2000

(iv) Sera ya Taifa ya Mashirika Yasiyo ya Kiserikali ya mwaka 2001

(v) Sera ya Maendeleo ya Mtoto ya mwaka 2008

(vi) Sera ya Taifa ya Wazee ya mwaka 2003

(vii) Sheria ya Mtoto Na.21 ya Mwaka 2009

(viii) Mpango wa kuamsha Ari ya Jamii kushiriki katika shughuli za Maendeleo ya kujitegemea 2017/18 -2021/2022

(ix) Mkataba wa Haki za Binadamu 1948

(x) Mkataba wa Beijing 1995

(xi) Mkataba wa kutokomeza aina zote za ubaguzi dhidi Wanawake (CEDAW) 1979

(xii) Mkataba wa Haki za Wanawake Waafrika 2003

(xiii) Matamko ya Jinsia ya SADC1997,

(xiv) Mkataba wa Haki za Mtoto (CRC),

(xv) Mpango wa Taifa wa Lishe (NMNAP) 2016-22

(xvi) Mpango wa Kutokomeza Ukatili dhidi ya Wanawake na Watoto (MTAKUWW) 2017-2022

(xvii) Mkakati wa Taifa wa Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi (NMSFEE) wa Mwaka, 2016

(xviii)Waraka wa Utumishi Na.7 wa Mwaka 2002

8.0 KIAMBATISHO NA.1: MAJUKUMU YA URATIBU WA SHUGHULI ZA MAENDELEO YA JAMII NGAZI YA MAMLAKA ZA SERIKALI ZA MITAA

8.1 Dawati la Ushirikishwaji Jamii

Dawati hili litakuwa na wajibu wa kuratibu, kufuatilia na kutoa taarifa kuhusu ushirikishwaji jamii katika utatuzi wa changamoto za maendeleo ikiwemo uibuaji wa mipango na miradi inayozingatia vipaumbele vya jamii na Taifa. Vilevile litaratibu ukusanyaji na uchambuzi wa takwimu za kijamii na kiuchumi zitakazotumika katika maandalizi ya mipango shirikishi. Dawati hili pia litahakikisha **Sera ya Maendeleo ya Jamii ya Mwaka 1996** inatafsiriwa kwa vitendo ngazi ya jamii ili kuwa na jamii na taifa linalojitegemea.

Majukumu ya Dawati

Dawati la litahusika na Kusimamia, kuratibu na kufuatilia:

(i) Ushirikishaji jamii kutambua fursa na vikwazo kwa maendeleo ili kupendekeza njia sahihi ya kutatua kwa kufanya utafiti wa kawaida na utafiti shirikishi;

(ii) Ukusanyaji na uchambuzi wa takwimu za uchumi na kijamii na za mchanganuo wa jinsia zitakazotumika wakati wa kutoa maamuzi na upangaji mipango na bajeti, ufuatiliaji na tathmini;

(iii) Uhamasishaji wa jamii katika kuandaa au kuhuisha mipango shirikishi na bajeti ya mwaka kwa kuzingatia vipaumbele;

(iv) Mafunzo ya Halmashauri za vijiji na Kamati za Mitaa katika utawala bora, maandalizi ya mipango shirikishi na bajeti;

(v) Ushiriki wa jamii katika kuanzisha, kutekeleza na kusimamia miradi ya jamiii na shughuli za kujitegemea kwa kutumia rasimali zilizopo kwenye jamii na kutoka nje;

(vi) Uandaaji na usambazaji wa jumbe rahisi zinazoelimisha jamii kuhusu Mikataba ya Kimataifa, Sera na dhana mbalimbali za maendeleo na maelekezo ya Serikali Mfano Tanzania ya viwanda, Ugatuaji Madaraka, Elimu Bure, Mabadiliko ya Tabia Nchi n.k.;

(vii) Kuandaa ujumbe rahisi wa kuelimisha jamii kuwa na mtizamo chanya kwenye miradi mikubwa ya Kitaifa ya Gesi, Umeme, Maji, Hifadhi ya Mazingira, Reli na Barabara na fursa zilizopo kwao kwenye miradi hiyo ikiwemo ajira na masoko ya bidhaa

wanazozalisha;

(viii) Kuratibu shughuli za Mfuko wa Maendeleo ya Jamii (TASAF); na

(ix) Kutoa Taarifa kwa Mkuu wa Idara.

8.2 Dawati la Maendeleo ya Jinsia

Dawati hili litahusika na kusimamia, kuratibu na kufuatilia uingizwaji wa masuala ya jinsia katika program, mipango na afua mbali mbali za maendeleo katika ngazi ya Halmashauri. Kimsingi dawati litahakikisha Mikataba na Itifaki za Kimataifa iliyoridhiwa na Nchi na kusainiwa kuhusu Haki za Wanawake na **Sera ya Wanawake na Maendeleo ya Jinsia ya Mwaka 2000** zinatafriwa kwa vitendo katika ngazi ya jamii.

Majukumu ya Dawati

(i) Kuhakikisha kuwa masuala ya jinsia katika Halmashauri yanatambuliwa kwa kufanya uchambuzi wa jinsia (gender analysis);

(ii) Kuhakikisha masuala ya jinsia yanaingizwa katika mipango ya vijiji, Mitaa na Halmashauri;

(iii) Kujenga uelewa miongoni mwa wakuu wa idara, wakuu wa vitengo na madiwani juu ya umuhimu wa kufanyia kazi mapengo ya jinsia ili kuleta haki na usawa wa kijinsia;

(iv) Kuratibu kazi za wawakilishi wa masuala ya jinsia katika Halmashauri na Taasisi za Serikali na Wadau;

(v) Kuratibu ukusanyaji wa takwimu za mchanganuo wa kijinsia (Gender Disaggregated Data);

(vi) Kuratibu uingizwaji wa masuala ya jinsia katika mipango na bajeti ya Halmashauri;

(vii) Kuwezesha mafunzo mbali mbali ya jinsia kwa kadri ya mahitaji;

(viii) Kutoa rufaa kwa wahanga wa ukatili wa jinsia (Ustawi wa Jamii, Polisi, Wanasheria na Hospitali);

(ix) Kufanya ukaguzi shirikishi wa masuala ya jinsia (participatory gender audit);

(x) Kuitisha vikao vya uratibu wa wadau wa jinsia;

(xi) Mikataba ya Kimataifa, Sera, Mikakati na Miongozo ya Jinsia inatafsiriwa kwa vitendo kwa jamii na wadau;

(xii) Kuratibu na kusimamia jitihada za kuzuia ukatili wa kijinsia na ukatili dhidi ya Wanawake katika ngazi ya Halmashauri na Jamii;

(xiii) Kutoa Taarifa kwa Mkuu wa Idara; na

(xiv) Kujenga uwezo wa jamii kutoa nafasi ya ushiriki sawa katika nafasi za uongozi na utoaji wa maamuzi.

8.3 Dawati la Maendeleo ya Mtoto

Dawati hili litahusika na kusimamia, kuratibu utekelezaji wa Haki, utoaji wa Elimu ya malezi katika ngazi ya familia na maendeleo ya ujumla kwa mtoto. Kimsingi dawati hili litatekeleza Afua zinahusu Haki na Maendeleo ya Mtoto kama zilivyoainishwa katika Sera, Sheria na Mikataba ya Kikanda na Kimataifa inayohusu masuala ya watoto iliyoridhiwa na kusainiwa na serikali. Aidha dawati litajikita katika kuzuia vitendo vyote vinavyosababisha madhara na mmomonyoko wa maadili kwa mtoto. Dawati litahakikisha **Sera ya Maendeleo ya Mtoto 2008 na Sheria ya Mtoto Na. 21 ya Mwaka 2009** vinatafsiriwa kwa vitendo ngazi ya jamii.

Majukumu ya Dawati

(i) Kuratibu program za haki na Maendeleo ya Mtoto zinazotekelezwa na wadau ili kuhakikisha zinafuata Sera, Sheria za Serikali na Mikataba ya Kikanda na Kimataifa iliyolenga Haki za Mtoto;

(ii) Kuhamasisha na Kuelimisha familia, jamii na wadau katika kuwekeza kwenye malezi, makuzi na maendeleo ya awali ya mtoto ili kuwa na jamii bora iliyojengwa kwa misingi ya umoja na mshikamano wa kitaifa;

(iii) Kuunganisha nguvu za wadau mbali mbali wanaofanya kazi za watoto ili kuepusha migongano na matumizi mabaya ya rasilimali fedha na watu;

(iv) Kuhakikisha ukatili dhidi ya watoto unatokomezwa kupitia mipango na program za kitaifa ambazo zimeandaliwa kwa kushirikiana na wadau;

(v) Kuongeza uelewa wa jamii kuhusu masuala ya haki, ulinzi na ustawi wa mtoto kupitia uelimishaji umma kwa kutumia vipindi vya redio za jamii, runinga, maadhimisho, mikutano na midahalo;

(vi) Kuratibu ukusanyaji, uhuishwaji, uchambuzi na usambazaji wa takwimu zinazohusu watoto;

(vii) Kuratibu uanzishwaji na uendeshaji wa mabaraza ya watoto katika ngazi ya kijiji, Kata, na Wilaya;

(viii) Kuratibu uanzishwaji na uendeshwaji wa vikundi vya malezi kwa familia katika ngazi ya jamii;

(ix) Kuanzisha na kufuatilia matumizi ya rejista ya matukioa ya uvunjifu wa haki za watoto na namna yalivyoshughulikiwa katika ngazi ya kijiji, Kata na Halmashauri; na

(x) Kutoa taarifa kwa Mkuu wa Idara.

8.4 Dawati la Uratibu, Ufuatiliaji na Usajili wa NGOs

Kulingana na Sheria ya Mashirika Yasiyo ya Kiserikali Na.24 kama ilivyorekebishwa Mwaka 2005, Wataalamu wa Maendeleo ya Jamii, nchini wameteuliwa na kutumika kama Wasajili Wasaidizi katika ngazi za Mkoa, Wilaya/Mji. Hivyo Majukumu ya Dawati la NGOs yameanishwa kwa Mujibu Sheria ya Mashirika Yasiyo ya Kiserikali. Dawati litahakikisha Sera ya Mashirika Yasiyo ya Kiserikali ya Mwaka 2001 inatafsiriwa kwa vitendo na wadau wanaofanya kazi ngazi ya jamii na jamii yenyewe.

Majukumu ya Dawati

(i) Kuwezesha Usajili wa Mashirika Yasiyo ya Kiserikali yaliyopo katika maeneo husika;

(ii) Kuratibu shughuli za Mashirika Yasiyo ya Kiserikali yaliyopo katika eneo husika;

(iii) Kufuatilia shughuli, miradi na program zinazotekelezwa na Mashirika Yasiyo ya Kiserikali ili kubaini kama zinawafikia na kuwanufaisha walengwa;

(iv) Kuandaa taarifa kuhusu Mashirika Yasiyo ya Kiserikali Yaliyopo Katika Eneo lake na kuwaikilisha kwa Msajili wa Mashirika Yasiyo ya Kiserikali;

(v) Kuratibu Uwasilishaji wa mpango kazi wa Mashirika Yasiyo ya Kiserikali na kuingiza/kuhuisha katika mipango na bajeti za Wilaya/Miji au Mikoa husika;

(vi) Kutatua changamoto mbali mbali ikiwemo migogoro zinazoyakabili Mashirika Yasiyo ya Kiserikali yaliyo ndani ya eneo husika;

(vii) Kuwezesha utekelezaji wa Sera ya Taifa ya Mashirika Yasiyo ya Kiserikali 2001, Sheria ya Mashirika Yasiyo ya Kiserikali Na.24/2002 kama ilivyorekebishwa mwaka 2005 na Kanuni mbali mbali za usajili na uratibu wa Mashirika haya nchini;

(viii) Kutoa ushauri wa wadau kuhusu usajili, ufuatiliaji na uratibu wa Mashirika Yasiyo ya Kiserikali nchini kwa Mashirika na wadau mbali mbali kwenye eneo husika;

(ix) Kuwezesha na kukuza ushirikiano kati ya Mashirika Yasiyo ya Kiserikali nchini, Serikali na wadau mbali mbali wa maendeleo;

(x) Kusimamia uanzishaji na utendaji wa Kamati za Usimamizi wa Kanuni za Maadili za Mashirika Yasiyo ya Kiserikali ndani ya Wilaya kwa lengo la kukuza uwazi na uwajibikaji miongoni mwa Mashirika haya kwa jamii inayohudumiwa;

(xi) Kusimamia chaguzi za viongozi wa Baraza la Taifa la Mashirika Yasiyo ya Kiserikali katika ngazi husika;

(xii) Kuhamasisha uanzishaji wa mitandao ya Mashirika Yasiyo ya Kiserikali katika ngazi ya eneo husika kwa lengo la kukuza na kuimarisha ushirikiano miongono mwa mashirika haya;

(xiii) Uratibu wa Vikundi vya maendeleo vya Kijamii (CBOs);

(xiv) Kuratibu Watoa huduma za Msaada wa Kisheria katika Jamii; na

(xv) Kutoa taarifa kwa Mkuu wa Idara.

8.5 Dawati la Kusimamia Masuala Mtambuka

Masuala mtambuka ni mikakati ya kitaifa inayogusa jamii na kupaswa kutekelezwa na kila sekta na kuitolea taarifa ya utekelezaji. Mikakati hiyo ni pamoja na ule wa UKIMWI, Lishe, Mazingira, Afya. Wataalam wa Maendeleo ya Jamii kwenye ngazi ya Sekretarieti za Mikoa na Halmashauri wanalo jukumu la kusimamia na kuratibu masuala

mtambuka kwa mujibu wa miongozo au maandiko na maelekezo ya utekelezaji wa mikakati hiyo. Masuala mtambuka yatakayoratibiwa na dawati hili ni pamoja na UKIMWI, Usajili wa Vizazi na Vifo ngazi ya jamii, lishe, Mazingira na Mfuko wa Hifadhi ya Jamii (CHF).

8.6 Dawati la Uwezeshaji Kiuchumi na Kupunguza Umaskini

Kwa mujibu wa Mwongozo wa Utekelezaji wa Mkakati wa Taifa wa Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi (NMSFEE) wa Mwaka 2016, Mratibu wa Dawati la Uwezeshaji Wananchi ni Afisa Maendeleo ya Jamii. Dhumuni kubwa la Mwongozo huu ni kumuwezesha mwananchi kiuchumi ili kukuza uchumi na kuleta maendeleo ya jamii na taifa kwa ujumla. Ili kufanikisha azma hii ya sarikali ni muhimu kuwepo kwa Dawati litakaloratibu Kazi hiyo.

Majukumu ya Dawati

(i) Kushirikiana na Kamati ya Uwezeshaji ya Hamashauri kutekeleza Mkakati wa Uwezeshaji wananchi kiuchumi;

(ii) Kuhamasisha wananchi kujiunga na SACCOS na VICOBA kwa lengo la kujiwekea akiba na kupata mitaji;

(iii) Kuchambua fursa zilizoko katika Miradi mikubwa ya uwekezaji na miradi ya Kitaifa na kuelimisha wazawa ili waweze kushiriki/kuajiriwa;

(iv) Kuratibu Mfuko wa Maendeleo ya wanawake WDFkatika ngazi ya Halmashauri;

(v) Kuratibu utoaji wa mikopo inayotokana na asilimia 10% ya mapato ya ndani ya Halmashauri kwa ajili ya kuwezesha wanawake, vijana na watu wenye ulemavu;

(vi) Kuratibu Mfuko wa Maendeleo ya Wanawake katika Halmashauri;

(vii) Kuhakikisha Halmashauri inatenga maeneo maalum ya uwekezaji kiuchumi kama vile kilimo, viwanda na biashara ndogondogo na za kati; na

(viii) Kufuatilia utekelezaji wa shughuli za uwekezaji kiuchumi katika Halmashauri na kuandaa taarifa ya utekelezaji.